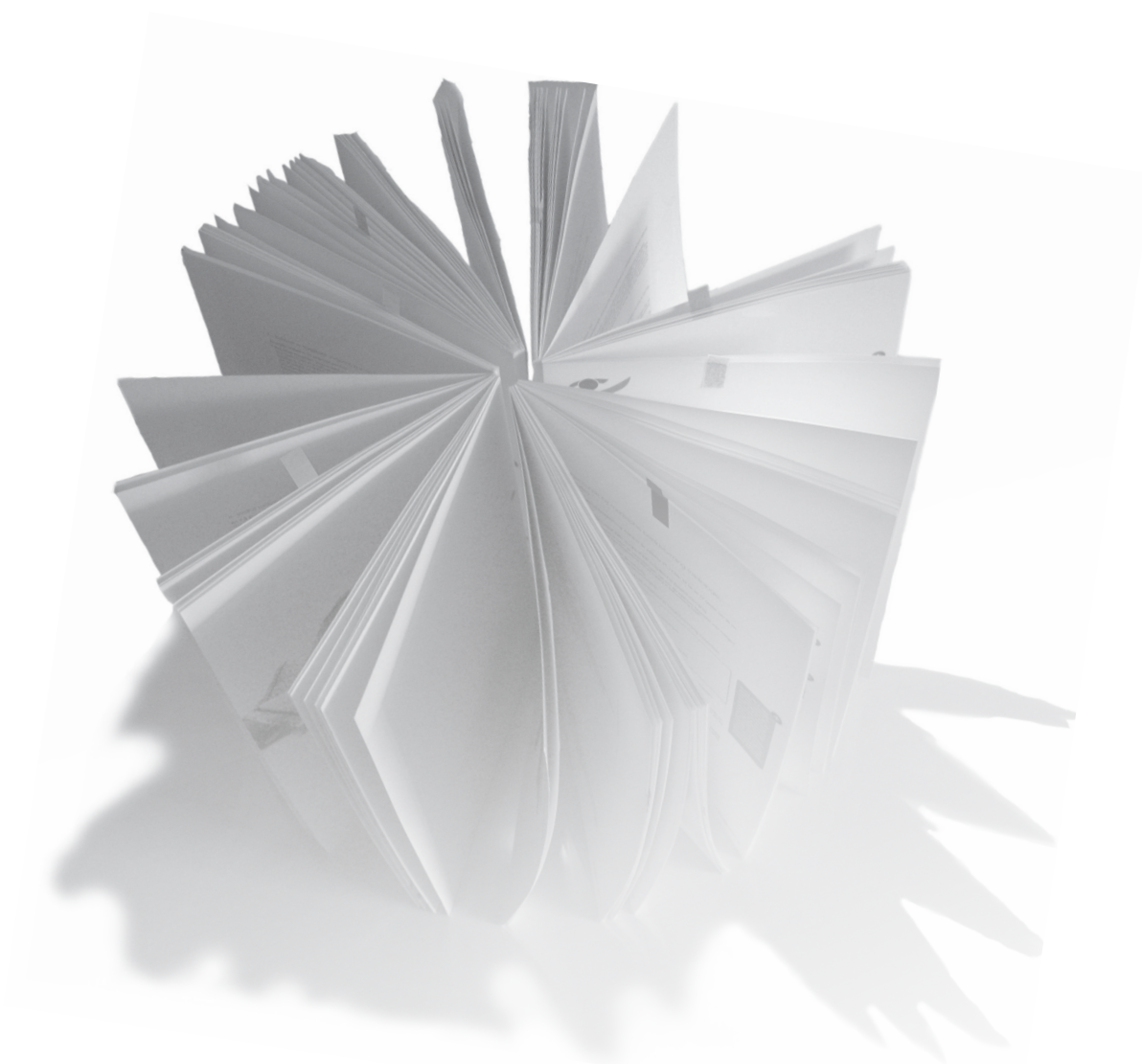

4^e Deel
Richtlijnen
van het RIZIV

I. Verzekerden die uit het Rijksregister worden geschrapt: gevolgen voor de hoedanigheden van gerechtigde resident, gerechtigde met een handicap en persoon ten laste

Van toepassing vanaf 1 januari 2024.

1. Problematiek

Het komt voor dat bepaalde verzekerden om louter administratieve redenen tijdelijk ambtshalve uit het Rijksregister worden geschrapt (soms zonder hun medeweten), zonder het Belgische grondgebied te hebben verlaten en zonder dat ze niet langer het recht of de toelating hebben om hier te verblijven.

Dit kan niettemin leiden tot onbedoelde gevolgen voor hun recht op geneeskundige verzorging, dat voor bepaalde hoedanigheden van rechthebbenden bedoeld in artikel 32 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen is gebaseerd op deze inschrijving in het Rijksregister.

Daarom wordt de reglementering met betrekking tot de hoedanigheden van gerechtigde resident, van gerechtigde mindervalide en van persoon ten laste versoepeld om deze impact te verminderen, zodat deze hoedanigheden niet verloren gaan bij korte periodes van schrapping.

Personen ten laste, gerechtigden mindervaliden en gerechtigden residenten die ambtshalve geschrapt worden ingevolge hun vertrek naar het buitenland of ingevolge het verlies van hun verblijfsvergunning, worden dus niet beoogd.

Het zal dus gaan om ambtshalve schrappingen op basis van code 99991¹, met uitzondering van de ambtshalve schrappingen voor het buitenland.

2. Hoedanigheid van gerechtigde resident

2.1. Reglementaire aanpassingen

Er werd een paragraaf 2 toegevoegd aan artikel 128^{quinquies} van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 tot uitvoering van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, die als volgt luidt:

“§ 2. De hoedanigheid van gerechtigde van artikel 32, eerste lid, 15°, van de gecoördineerde wet gaat niet verloren voor personen die ambtshalve worden geschrapt uit het Rijksregister van de natuurlijke personen, op voorwaarde dat de duur van de schrapping niet drie kalenderkwartalen bereikt. Dezelfde uitzondering geldt voor personen die genoten van geneeskundige prestaties in een andere hoedanigheid van gerechtigde van artikel 32, eerste lid, terwijl ze voldeden aan de voorwaarden van de hoedanigheid, bedoeld in 15°. Deze uitzondering geldt echter niet voor personen die ambtshalve worden geschrapt als gevolg van hun vertrek naar het buitenland of als gevolg van het verlies van hun verblijfsvergunning.”

1. 99991: Ambtshalve schrapping

Een persoon wordt ambtshalve uit het RR geschrapt na een ononderbroken en niet-aangegeven afwezigheid van meer dan 6 maanden. De persoon wordt enkel geschrapt wanneer de verblijfplaats niet bekend is. Concreet gaat het om gevallen waarin een persoon van verblijfplaats verandert (in België of in het buitenland) zonder het gemeentebestuur op de hoogte te brengen. Die schrapping wordt uitgesproken door het college van burgemeester en schepenen.

2.2. Toepassing in de praktijk

2.2.1. REEDS EFFECTIEVE HOEDANIGHEID VAN RESIDENT

De hoedanigheid van resident berust vrijwel uitsluitend op deze inschrijving in het Rijksregister, om een zekere duurzaamheid van de band met België aan te tonen. De ambtshalve schrapping uit het Rijksregister betekent echter niet dat deze band wordt verbroken.

De nieuwe uitzondering zorgt ervoor dat recent geschrapte personen die reeds als resident waren ingeschreven, hun hoedanigheid niet verliezen. De bijdragen als resident blijven verschuldigd.

Deze uitzondering wordt echter alleen aanvaard op voorwaarde dat de verzekerde na maximaal twee kalenderkwartalen van schrapping opnieuw in het Rijksregister wordt ingeschreven, dus op voorwaarde dat de duur van de schrapping niet drie kalenderkwartalen bereikt.

Het is dus op het moment van de verlenging van het recht dat het ziekenfonds de uitzondering zal moeten toepassen.

Voorbeeld 1:

De verzekerde is ingeschreven in het Rijksregister, maar wordt ambtshalve geschrapt van 15 maart 2024 tot 15 oktober 2024. Hij wordt dus slechts gedurende twee kalenderkwartalen geschrapt - het 2^e en 3^e kwartaal - en blijft binnen de termijn om de uitzondering te genieten.

De bijdrage van resident is verschuldigd voor deze kwartalen, aangezien hij op een volstrekt normale manier de hoedanigheid van resident behoudt.

Voorbeeld 2:

De verzekerde is ingeschreven in het Rijksregister, maar wordt ambtshalve geschrapt van 15 maart 2024 tot 15 januari 2025. Hij wordt gedurende drie kalenderkwartalen geschrapt - het 2^e, 3^e en 4^e kwartaal van 2024. Aangezien hij langer dan twee kalenderkwartalen wordt geschrapt, omdat hij gedurende drie kalenderkwartalen wordt geschrapt, valt hij niet binnen de termijn om de uitzondering te genieten.

In dat geval verliest hij zijn hoedanigheid van resident voor alle kalenderkwartalen van schrapping. Aangezien de bijdrage enkel verschuldigd is voor de kwartalen waarin de verzekerde effectief de hoedanigheid van resident heeft (1^e kwartaal 2024), moet de aanvullende bijdrage worden betaald om het verschil aan te vullen.

Voorbeeld 3:

De verzekerde is ingeschreven in het Rijksregister, maar wordt ambtshalve geschrapt gedurende het hele jaar 2024, van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2024. Aangezien hij langer dan twee kalenderkwartalen wordt geschrapt (hij wordt gedurende vier kwartalen geschrapt), valt hij niet binnen de termijn om de uitzondering te genieten.

Dat referentiejaar kan worden geregulariseerd via de betaling van de volledige aanvullende bijdrage indien de enige mogelijke hoedanigheid die van resident was, en de periode niet kon worden gelijkgesteld of geïmmuniseerd krachtens artikel 290.

Voorbeeld 4:

De verzekerde is ingeschreven in het Rijksregister, maar wordt ambtshalve geschrapt van 2 januari 2024 tot 30 december 2024. Hij wordt dus slechts gedurende twee kalenderkwartalen geschrapt - het 2^e en 3^e kwartaal - en blijft binnen de termijn om de uitzondering te genieten.

De bijdrage van resident is verschuldigd voor deze kwartalen, aangezien hij op een volstrekt normale manier de hoedanigheid van resident behoudt.

Voorbeeld 5:

De verzekerde is ingeschreven in het Rijksregister, maar wordt ambtshalve geschrapt van 31 december 2022 tot 2 april 2023, en vervolgens van 30 juni 2023 tot 1 oktober 2023. Hij wordt gedurende het 1^e en 3^e kalenderkwartaal geschrapt. Aangezien hij niet gedurende drie opeenvolgende kwartalen wordt geschrapt, blijft hij binnen de termijn om de uitzondering te genieten.

De bijdrage van resident is verschuldigd voor deze kwartalen, aangezien hij op een volstrekt normale manier de hoedanigheid van resident behoudt.

Voorbeeld 6:

De verzekerde is ingeschreven in het Rijksregister, maar wordt ambtshalve geschrapt van 22 augustus 2022 tot 30 augustus 2023. Hij wordt gedurende drie kalenderkwartalen geschrapt - het 4^e kwartaal 2022, en het 1^e en 2^e kwartaal van 2023. Aangezien hij langer dan twee kalenderkwartalen wordt geschrapt, omdat hij gedurende drie kalenderkwartalen geschrapt wordt, valt hij niet binnen de termijn om de uitzondering te genieten. De voorwaarde betreffende de duur van de schrapping kan immers op twee verschillende jaren van toepassing zijn.

In dat geval verliest hij zijn hoedanigheid van resident voor alle kalenderkwartalen van schrapping. Aangezien de bijdrage slechts verschuldigd is voor de kwartalen waarin de verzekerde effectief de hoedanigheid van resident heeft (1^e, 2^e en 3^e kwartaal 2022 en vervolgens het 3^e en 4^e kwartaal 2023), moet de aanvullende bijdrage worden betaald om het verschil aan te vullen, respectievelijk voor de verlengingsjaren 2024 en 2025.

Voorbeeld 7:

De verzekerde is ingeschreven in het Rijksregister, maar wordt ambtshalve geschrapt van 15 maart 2024 tot 15 oktober 2024 op basis van code 99997 (verlies van verblijfsrecht). Hoewel hij slechts gedurende twee kalenderkwartalen wordt geschrapt - het 2^e en 3^e kwartaal (hij blijft dus binnen de termijn om de uitzondering te genieten), kan de uitzondering niet op hem worden toegepast omdat hij wordt geschrapt wegens verlies van verblijfsrecht.

2.2.2. VOORAFBESTAANDE, MAAR NIET-EFFECTIEVE HOEDANIGHEID VAN RESIDENT

Dezelfde uitzondering geldt voor de personen die voldoen aan de voorwaarden betreffende de hoedanigheid van resident, maar die een andere hoedanigheid hebben laten gelden. Wat belangrijk is, is dat de hoedanigheid van resident al bestond vóór de schrapping, zelfs als dit niet de hoedanigheid was die in aanmerking werd genomen voor de inschrijving bij het ziekenfonds.

Voorbeeld 8:

Een werkloze verliest zijn recht op werkloosheid en dus zijn hoedanigheid van werkloze op 1 april 2024. Hij wordt ook geschrapt uit het Rijksregister wegens een administratieve nalatigheid van 15 maart 2024 tot 15 oktober 2024.

Hij kan zich tijdens zijn schrapping als resident inschrijven, wetende dat hij slechts gedurende twee kalenderkwartalen wordt geschrapt - het 2^e en 3^e kwartaal - en hij binnen de termijn blijft om de uitzondering te genieten.

Zijn inschrijving zal uitwerking krijgen op 1 april 2024 en de bijdrage van resident is vanaf deze datum verschuldigd.

3. Hoedanigheid van gerechtigde mindervalide

3.1. Reglementaire aanpassingen

Een tweede lid wordt toegevoegd aan artikel 128ter van het voormelde koninklijk besluit, en luidt als volgt:

“ De hoedanigheid van gerechtigde van artikel 32, eerste lid, 13°, van de gecoördineerde wet gaat niet verloren voor personen die ambtshalve zijn geschrapt uit het Rijksregister van de natuurlijke personen, op voorwaarde dat de duur van de schrapping niet drie kalenderkwartalen bereikt. Deze uitzondering geldt echter niet voor personen die ambtshalve worden geschrapt als gevolg van hun vertrek naar het buitenland of als gevolg van het verlies van hun verblijfsvergunning. ”

3.2. Toepassing in de praktijk

Ook de hoedanigheid van gerechtigde mindervalide berust gedeeltelijk op deze inschrijving in het Rijksregister.

Voor gerechtigden mindervaliden moet daarom dezelfde uitzondering worden toegepast als voor gerechtigden residenten, om dezelfde redenen.

De nieuwe uitzondering zorgt ervoor dat recent geschrapte personen die reeds als gerechtigde mindervalide waren ingeschreven, hun hoedanigheid niet verliezen.

Deze uitzondering wordt echter alleen aanvaard op voorwaarde dat de verzekerde na maximaal twee kalenderkwartalen van schrapping opnieuw in het Rijksregister wordt ingeschreven, dus op voorwaarde dat de duur van de schrapping niet drie kalenderkwartalen bereikt .

Het is dus op het moment van de verlenging van het recht dat het ziekenfonds de uitzondering zal moeten toepassen.

Voorbeeld 9:

De verzekerde is ingeschreven in het Rijksregister, maar wordt ambtshalve geschrapt van 15 maart 2024 tot 15 oktober 2024. Hij wordt dus slechts gedurende twee kalenderkwartalen geschrapt - het 2^e en 3^e kwartaal - en blijft binnen de termijn om de uitzondering te genieten.

Er is geen aanvullende bijdrage verschuldigd voor deze kwartalen, aangezien hij de kosteloze hoedanigheid van gerechtigde mindervalide op een volstrekt normale manier behoudt.

Voorbeeld 10:

De verzekerde is ingeschreven in het Rijksregister, maar wordt ambtshalve geschrapt van 15 maart 2024 tot 15 januari 2025. Hij wordt gedurende drie kalenderkwartalen geschrapt - het 2^e, 3^e en 4^e kwartaal van 2024. Aangezien hij langer dan twee kalenderkwartalen wordt geschrapt, omdat hij gedurende drie kalenderkwartalen wordt geschrapt, valt hij niet binnen de termijn om de uitzondering te genieten.

In dat geval verliest hij zijn hoedanigheid van gerechtigde mindervalide voor alle kalenderkwartalen van schrapping. Aangezien het recht enkel kosteloos is voor de kwartalen waarin de verzekerde effectief de hoedanigheid van gerechtigde mindervalide heeft (1^e kwartaal 2024), moet de aanvullende bijdrage worden betaald om het verschil aan te vullen.

4. Hoedanigheid van persoon ten laste

4.1. Reglementaire aanpassingen

Er werd een derde lid toegevoegd aan artikel 124, § 3 van het voormelde koninklijk besluit van 3 juli 1996.

“§ 3. Het bewijs van de samenwoningsvereiste bedoeld in § 2, volgt uit de informatie die is bedoeld in artikel 3, eerste lid, 5°, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, die bij het Rijksregister is verkregen.

[...]

Ook in afwijking op het eerste lid, wordt de voorwaarde tot samenwoning verondersteld te zijn behouden tussen een gerechtigde en zijn persoon ten laste voor een periode van maximaal twee kalenderkwartalen in geval van ambtshalve schrapping uit het Rijksregister van de natuurlijke personen, die zowel de gerechtigde als zijn persoon ten laste betreft, onder dezelfde schrappingscode en op dezelfde datum. De voorwaarde van samenwoning wordt echter niet verondersteld te worden behouden als de ambtshalve schrapping het gevolg is van hun vertrek naar het buitenland of het verlies van hun verblijfsvergunning.”

4.2. Toepassing in de praktijk

De hoedanigheid van PTL berust tot op zekere hoogte op de inschrijving in het Rijksregister, niet door de inschrijving op zich, maar om een bepaalde band met de gerechtigde aan te tonen, die met name blijkt uit de samenwoning. Kiezen voor het Rijksregister heeft het voordeel dat dit bewijs gemakkelijker wordt en dat de toegangspoorten in het kader van de verplichte verzekering worden gereguleerd.

De nieuwe uitzondering houdt in dat een ambtshalve schrapping die zowel de gerechtigde als zijn of haar persoon ten laste betreft, om dezelfde reden en op hetzelfde moment (dezelfde schrappingscode in het Rijksregister), niet wordt beschouwd als een niet-naleving van de samenwoningsverplichting.

Als ze tegelijkertijd worden geschrapt, betekent dit immers niet dat er geen band meer is tussen beide personen. We gaan dus in dezelfde richting als de uitzonderingen op de samenwoningsvereiste die momenteel voor de PTL's bestaat, die allemaal gebaseerd zijn op het feit dat er nog steeds een band is tussen de PTL en zijn of haar gerechtigde. Als de schrapping alleen betrekking heeft op de persoon ten laste, of alleen op de gerechtigde, moet in dat geval worden aangenomen dat er niet langer is voldaan aan de samenwoningsvereiste.

Dit geldt enkel voor personen ten laste die al in deze hoedanigheid waren ingeschreven (en niet voor personen die zich willen inschrijven, voor wie de samenwoningsvereiste onontbeerlijk blijft).

Het is echter niet toegestaan dat deze situatie in de loop der tijd blijft bestaan: als dus na twee kalenderkwartalen blijkt dat de samenwoning volgens de gegevens van het Rijksregister nog steeds niet is hersteld, wordt na deze twee kwartalen geacht dat er niet langer aan deze voorwaarde is voldaan.

Voorbeeld 11:

De gerechtigde en zijn of haar PTL zijn op hetzelfde adres in het Rijksregister ingeschreven, maar worden beiden ambtshalve geschrapt van 15 maart 2024 tot 20 september 2024, op basis van dezelfde schrappingscode (99991). Ze worden niet langer dan twee kalenderkwartalen geschrapt, aangezien ze pas tijdens het 2e volledige kalenderkwartaal worden geschrapt.

Bijgevolg blijft de samenwoningsvereiste voor het behoud van de hoedanigheid van PTL gerespecteerd.

 Voorbeeld 12:

De gerechtigde en zijn of haar PTL zijn op hetzelfde adres in het Rijksregister ingeschreven, maar worden beiden ambtshalve geschrapt van 15 maart 2024 tot 15 oktober 2024, op basis van dezelfde schrappingscode (99991). Ze worden langer dan twee kalenderkwartalen geschrapt, aangezien ze tijdens het 2^e en 3^e volledige kalenderkwartaal worden geschrapt, en de samenwoning pas 15 dagen later wordt hersteld, tijdens het 4^e kwartaal.

De PTL geniet dus enkel de uitzondering tot en met 30 september 2024 en “verliest” zijn of haar hoedanigheid van PTL vanaf 1 oktober 2024 (op die datum gaat hij of zij over naar een “behoud van recht”), omdat de samenwoningsvereiste op die datum niet langer als vervuld wordt beschouwd.

Zijn of haar hoedanigheid kan pas op 16 oktober 2024 worden hersteld. Als de hoedanigheid als PTL echter niet kan worden verlengd, zal er geen aanvullende bijdrage verschuldigd zijn voor deze periode, aangezien de periode van behoud van recht als PTL in aanmerking zal worden genomen om het recht te verlengen.

 Voorbeeld 13:

De gerechtigde en zijn PTL zijn op hetzelfde adres in het Rijksregister ingeschreven, maar enkel de PTL wordt ambtshalve geschrapt van 15 maart 2024 tot 20 september 2024. Hoewel de PTL niet langer dan twee kalenderkwartalen wordt geschrapt, aangezien hij of zij pas geschrapt wordt tijdens het 2^e volledige kalenderkwartaal, kan hij of zij de uitzondering niet genieten, want enkel de PTL wordt geschrapt, en niet zijn of haar gerechtigde.

Hij of zij “verliest” dus zijn of haar hoedanigheid van PTL vanaf 15 maart 2024 (op die datum gaat hij of zij over naar een “behoud van recht”), omdat de samenwoningsvereiste op die datum niet langer als vervuld wordt beschouwd.

Zijn of haar hoedanigheid kan pas op 21 september 2024 worden hersteld. Als de hoedanigheid als PTL echter niet kan worden verlengd, zal er geen aanvullende bijdrage verschuldigd zijn voor deze periode, aangezien de periode van behoud van recht als PTL in aanmerking zal worden genomen om het recht te verlengen.

 Voorbeeld 14:

De gerechtigde en zijn PTL zijn op hetzelfde adres in het Rijksregister ingeschreven, maar worden beiden ambtshalve geschrapt van 15 maart 2024 tot 20 september 2024, op basis van dezelfde schrappingscode (99997). Hoewel ze niet langer dan twee kalenderkwartalen worden geschrapt, aangezien ze pas geschrapt worden tijdens het 2^e volledige kalenderkwartaal, kan de uitzondering niet op de PTL worden toegepast, want ze zijn geschrapt wegens verlies van verblijfsrecht.

Hij of zij “verliest” dus zijn of haar hoedanigheid van PTL vanaf 15 maart 2024 (op die datum gaat hij of zij over naar een “behoud van recht”), omdat de samenwoningsvereiste op die datum niet langer als vervuld wordt beschouwd.

Zijn of haar hoedanigheid kan pas op 21 september 2024 worden hersteld. Als de hoedanigheid als PTL echter niet kan worden verlengd, zal er geen aanvullende bijdrage verschuldigd zijn voor deze periode, aangezien de periode van behoud van recht als PTL in aanmerking zal worden genomen om het recht te verlengen.

4.3. Impact op het recht op de verhoogde tegemoetkoming?

Deze nieuwe uitzondering voor PTL's die ambtshalve worden geschrapt, heeft geen impact op de toepassing van de regels betreffende de verhoogde tegemoetkoming, want in de omzendbrief “Reglementering betreffende de verhoogde verzekeringstegemoetkoming”, meer bepaald onder het punt 4.11.9., “Quid bij ambtshalve afvoering?” zijn we ervan uitgegaan dat wanneer alle gezinsleden op hetzelfde moment en om dezelfde reden ambtshalve worden geschrapt, het niet gaat om een wijziging van de gezinssamenstelling.

Voorbeeld 15:

Een gezin bestaat uit X en zijn of haar partner Y. Ze genieten de VT. X en Y worden beiden ambtshalve geschrapt van 15 maart 2024 tot 15 oktober 2024, op basis van dezelfde schrappingscode (99991). Ze worden langer dan twee kalenderkwartalen geschrapt, aangezien ze tijdens het 2^e en 3^e kalenderkwartaal van 2024 worden geschrapt, en de samenwoning pas 15 dagen later wordt hersteld, tijdens het 4^e kwartaal.

De PTL geniet dus enkel de uitzondering tot en met 30 september 2024 en “verliest” zijn of haar hoedanigheid van PTL vanaf 1 oktober 2024 (op die datum gaat hij of zij over naar een “behoud van recht”), omdat de samenwoningsvereiste op die datum niet langer als vervuld wordt beschouwd.

Het VT-gezin dat bestaat uit X en Y is op 1 oktober 2024 echter niet gewijzigd, aangezien het krachtens punt 4.11.9. van de omzendbrief VT niet gaat om een wijziging van de gezinssamenstelling.

5. Inwerkingtreding

De omzendbrief treedt in werking op 1 januari 2024 voor de verlenging van het recht op geneeskundige verzorging op basis van het referentiejaar 2022.

Voor PTL's is de maatregel, gelet op de aard van de hoedanigheid van PTL, van toepassing vanaf het rechtsjaar 2024.

Dit betekent dat de ambtshalve schrappingen als volgt worden meegeteld:

- voor gerechtigden residenten/mindervaliden: vanaf 1 januari 2022, dus tussen 1 januari 2022 en 30 juni 2022, wordt de voorwaarde betreffende de *duur* van de schrapping als vervuld beschouwd voor alle gerechtigden residenten/mindervaliden, voor zover ze opnieuw zijn ingeschreven in het Rijksregister tijdens het 3^e kwartaal 2022 (alle andere voorwaarden blijven dus van toepassing: ambtshalve schrapping, niet naar aanleiding van een vertrek naar het buitenland of een verlies van de verblijfsvergunning, en reeds effectieve of vooraf bestaande hoedanigheid van gerechtigde resident).

Voorbeeld 16:

De verzekerde is ingeschreven in het Rijksregister, maar wordt ambtshalve geschrapt van 15 september 2021 tot 15 september 2022. Aangezien de periode van schrapping vóór 1 januari 2022 (vóór de inwerkingtreding) niet meetelt, wordt de verzekerde dus slechts gedurende twee kalenderkwartalen geschrapt - het 1^e en het 2^e kwartaal - en blijft hij of zij binnen de termijn om de uitzondering te genieten.

De bijdrage van resident is verschuldigd voor deze kwartalen, aangezien hij op een volstrekt normale manier de hoedanigheid van resident behoudt.

- Voor PTL's: vanaf 1 januari 2024, want als de PTL in 2023 wordt geschrapt, verliest hij of zij onmiddellijk de hoedanigheid van PTL (en gaat hij of zij over naar de periode van behoud van recht), aangezien de maatregel nog niet in werking is getreden in 2023.

Omzendbrief V.I. nr. 2024/78 – 2110/9 van 18 maart 2024.